

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินสถาบันราชการกับการพัฒนาเมือง
กรณีศึกษา : เมืองพิษณุโลก

นางสาวอรรคยุพา สว่างเนตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2546
ISBN 974-17-3701-7
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

23 เม.ย. 2551

THE RELATIONSHIPS BETWEEN PUBLIC INSTITUTIONAL LAND USE AND
URBAN DEVELOPMENT : A CASE STUDY OF PHITSANULOK CITY

Miss Akhayupa Sawangnate

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning in Urban Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3701-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินสถาบันราชการกับการพัฒนาเมือง
: กรณีศึกษาเมืองพิษณุโลก

โดย

นางสาวอรรคยุพา สว่างเนตร

ภาควิชา

การวางแผนภาคและเมือง

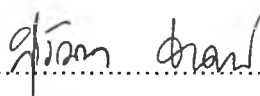
อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ขวัญสรวง อติโพธิ

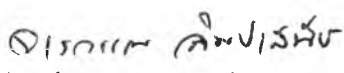
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

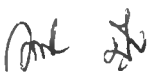

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สัจกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ธาตานิติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ขวัญสรวง อติโพธิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จารุวรรณ ลิ้มปเสนีย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วันชัย มีชาติ)

อรรถกฤษณ์ สว่างเนตร : ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินสถาบันราชการกับการพัฒนาเมือง : กรณีศึกษาเมืองพิษณุโลก.(THE RELATIONSHIPS BETWEEN PUBLIC INSTITUTION LANDUSE AND DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF PHITSANULOK CITY) อ.ที่ปรึกษา อาจารย์ ขวัญสรวง อติโพธิ, 336 หน้า.
ISBN 974-17-3701-7.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินสถาบันราชการ กับการพัฒนาเมืองพิษณุโลก ในช่วงยุคสมัยต่างๆ ตลอดจนศึกษาสภาพความเชื่อมโยงของที่ตั้งหน่วยงานราชการเมืองพิษณุโลกกับสภาพการให้บริการแก่ประชาชน, สภาพการติดต่อเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานราชการ รวมทั้งคุณภาพชีวิตของข้าราชการในปัจจุบัน

ผลการศึกษาปรากฏว่า ลักษณะการใช้ที่ดินสถาบันราชการยุคต่างๆ ไม่ได้มีการกำหนดทิศทางการขยายตัวของที่ตั้งหรืออาคารสถานที่ราชการอย่างชัดเจน โดยมีเพียงในสมัยแรกๆที่มีการกำหนดวงผังเขตที่ตั้งสถานที่ราชการ แต่ก็ได้นำมาปฏิบัติให้เป็นไปตามผังอย่างแท้จริง โดยทั้งการพัฒนาเมืองและการใช้ที่ดินสถาบันราชการเมืองพิษณุโลก มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการขยายตัวของเมืองและการขยายตัวการใช้ที่ดินสถาบันราชการ

สำหรับการใช้ที่ดินสถาบันราชการเมืองพิษณุโลกในปัจจุบัน ทำการศึกษาหน่วยงานราชการ 105 หน่วยงาน เป็นราชการส่วนกลาง 48 หน่วยงาน ราชการส่วนภูมิภาค 55 หน่วยงาน และราชการส่วนท้องถิ่น 2 หน่วยงาน อยู่ในสังกัด 38 กรม 15 กระทรวง มีลักษณะการกระจายตัวอยู่ในเขตเมืองพิษณุโลกและบริเวณ อ.วังทอง แบ่งการกระจายตัวของหน่วยงานราชการเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม A บริเวณศาลากลางจังหวัด, กลุ่ม B บริเวณสนามกีฬาจังหวัด, กลุ่ม C บริเวณในตัวเมือง, กลุ่ม D บริเวณชานเมือง และกลุ่ม E บริเวณ อ.วังทอง สามารถสรุปความสัมพันธ์ได้ดังนี้ กลุ่มหน่วยงานราชการที่มีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานราชการต่างๆ และให้บริการประชาชนได้ดีที่สุด คือ กลุ่ม C ส่วนกลุ่มหน่วยงานราชการที่มีคุณภาพชีวิตของข้าราชการดีที่สุด คือ กลุ่ม A บริเวณศาลากลางจังหวัด

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินสถาบันราชการกับการพัฒนาเมือง พบว่า กลุ่มหน่วยงานราชการที่กระจายตัว ในกลุ่มต่างๆ มีผลต่อประสิทธิภาพการติดต่อประสานงาน, การให้บริการประชาชน ตลอดจนคุณภาพชีวิตของข้าราชการแตกต่างกันตามการกระจายตัวของหน่วยงานราชการ

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้านี้ ควรจัดให้มีหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลและกำหนดทิศทางการขยายตัวของการใช้ที่ดินสถาบันราชการอย่างชัดเจน เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งของหน่วยงานราชการแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินสถาบันราชการกับการพัฒนาเมือง กรณีศึกษา เมืองอื่นๆในการเปรียบเทียบด้วย

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมืองลายมือชื่อในสีด.....
สาขาวิชา การวางผังเมืองลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา 2546.....

4374224925 : MAJOR URBAN AND REGIONAL PLANNING

KEY WORD: PUBLIC INSTITUTIONAL LANDUSE / URBAN DEVELOPMENT / PHITSANULOK CITY

AKHAYUPA SAWANGNATE: THE RELATIONSHIPS BETWEEN PUBLIC INSTITUTIONAL LANDUSE AND URBAN DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF PHITSANULOK CITY. THESIS ADVISOR : AJAN. KWANSUANG ATIBODHI , 336 pp. ISBN 974-17-3701-7.

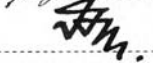
The objective of this thesis is to educated relationship between Public institutional landuse of Phitsanulok city and evolution of Phitsanulok city in each periods, relation between located of Phitsanulok city governmental organization and how to service people, condition of the communication between each government offices and life quality of government officer in the present.

The appeared result is Public institutional landuse in each period didn't specify the direction of extended governmental offices buildings clearly. There are only at first period by specific the governmental area in the urbanized but didn't performed thoroughly. Both Phitsanulok urban development and Phitsanulok governmental landuse were thoroughly related which lead to urban expanded and Public institutional landuse expansion.

About Phitsanulok public institutional landuse in the present, which educated from 105 governmental offices. As centered -governmental offices 48, regional - governmental offices 55, and 2 local - governmental offices from 38 divisions,15 departments. Landuse area expanded to centered of Phitsanulok and Wangtong sub-province as 5 groups. Group A is around provincial governmental offices area. Group B is around provincial stadium area. Group C is around centered of Phitsanulok area. Group D is around suburb of Phitsanulok area and group E is around Wangtong sub-province area. Which the relation could concluded as the best governmental offices which have a good connection with another governmental offices and best services to people is group C. The governmental agencies which had best life quality of the bureaucracy is group A.

From relational education between Public institutional landuse and urban development, realized that, the separated governmental offices in each groups had impacted to effective of connection, service to people and also governmental offices 's life quality. The difference is up to the places that the governmental offices expanded.

For the advice of this educational is should setup the newly governmental organization to control and set the clearly governmental organization land used expanded direction to educated about properly of each governmental agency's location chosen. Moreover, should had comparatively.

Department Urban and Regional Planning Student's signature
Field of study Urban Planning Advisor's signature
Academic year 2003

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นมาจากความช่วยเหลือและความกรุณาอย่างดียิ่งของ อาจารย์ชวัญสรวง อติโพธิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านมาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านในภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาการทางด้านผังเมือง และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีส่วนอนุเคราะห์ในด้านทุนอุดหนุน การศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณทวี บุรณเขตต์ พิพิธภัณฑสถานบ้านจำทวี ให้ข้อมูลและบอกเล่าเรื่องราวเมืองพิษณุโลก และ นายผู้ต่วน แซ่ไห้ ห้องภาพแม่ไล จ.พิษณุโลก ผู้ให้ความเอื้อเฟื้อภาพถ่ายเมืองพิษณุโลก

ขอขอบคุณอย่างยิ่งสำหรับความช่วยเหลือ กำลังใจ กำลังกาย และความปรารถนาดีจากบุคคลอันเป็นที่รัก พี่ น้อง ผองเพื่อน ชาวผังเมืองรุ่นที่ 25 แอน, แนน, ตี, อ้อม ให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังกายและกำลังใจมาโดยตลอด, อ้อม กำลังใจดีๆ และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล, ช่าง และแจ๊ค เพื่อนชาวภูมิศาสตร์ ม.นครสวรรค์ ให้ความช่วยเหลือ ทางด้านข้อมูลแผนที่, และขอขอบคุณเป็นพิเศษ มด ที่คอยให้กำลังใจและความห่วงใยอย่างดียิ่งตลอดมา รวมทั้งผู้ให้ความช่วยเหลือทุกท่านที่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้

ท้ายสุดนี้ ผู้ดำเนินการศึกษา ใคร่ขอขอบพระคุณ ครอบครัวของข้าพเจ้า บิดา มารดา และคุณยาย ที่ให้ความสนับสนุนด้านต่างๆ ตลอดจนกำลังใจในการศึกษาเสมอมา

อรรคยุพา สว่างเนตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	๗
สารบัญแผนที่.....	๘
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา.....	6
1.5 แหล่งที่มาของข้อมูล.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับเมืองและวิวัฒนาการของเมือง.....	10
2.2 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการขยายตัวของเมือง.....	13
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในเมือง.....	17
2.4 โครงสร้างระบบบริหารราชการไทย.....	24
2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
2.6 กรอบแนวความคิด.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิวัฒนาการการปกครอง การปฏิรูประบบราชการ และการพัฒนาเมืองพิษณุโลก.....	32
3.1 เมืองพิษณุโลกอดีตถึงปัจจุบัน.....	33
3.2 วิวัฒนาการระบบราชการไทยกับเมืองพิษณุโลกแต่ละสมัย.....	47
3.2.1 วิวัฒนาการระบบราชการไทยกับเมืองพิษณุโลกสมัยสุโขทัย.....	47
3.2.2 วิวัฒนาการระบบราชการไทยกับเมืองพิษณุโลกสมัยอยุธยา.....	59
3.2.3 วิวัฒนาการระบบราชการไทยกับเมืองพิษณุโลกสมัยรัตนโกสินทร์.....	68
3.2.4 วิวัฒนาการระบบราชการไทยกับเมืองพิษณุโลกสมัยรัชกาลที่ 7 ถึงปัจจุบัน.....	84
3.3 การปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.2545.....	120
3.4 วิวัฒนาการการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน.....	127
3.5 คณะกรรมการการปฏิรูประบบราชการ.....	134
บทที่ 4 สภาพทั่วไปของเมืองพิษณุโลกและพื้นที่ศึกษา.....	146
4.1 สภาพทั่วไปของเมืองพิษณุโลก.....	146
4.2 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา.....	164
4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการกับ ชุมชนเมือง.....	185
บทที่ 5 การวิเคราะห์การใช้ที่ดินสถาบันราชการเมืองพิษณุโลกในปัจจุบัน.....	199
5.1 จำนวนหน่วยงานราชการที่ทำการศึกษา.....	199
5.2 ที่ตั้งและการกระจายตัวของหน่วยงานราชการ.....	200
5.3 ที่ตั้งและการกระจายตัวของหน่วยงานราชการตามสังกัดกระทรวง และตามลักษณะสายงาน.....	220
5.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการเมืองพิษณุโลก.....	238
5.4.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการ.....	238
5.4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชน.....	255

สารบัญ (ต่อ)

5.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชน	
ในการติดต่อหน่วยงานราชการ.....	268
5.6 การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการ	
เมืองพิษณุโลก.....	271
บทที่ 6 ข้อเสนอแนะ	281
สรุปผลการศึกษา.....	281
ข้อเสนอแนะ.....	295
รายการอ้างอิง.....	297
ภาคผนวก ก.....	301
ภาคผนวก ข.....	332
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	336

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1	วิวัฒนาการการปกครองปฏิรูประบอบราชการ และการพัฒนาเมืองพิษณุโลก.....	119
ตารางที่ 4.1	แสดงการแบ่งเขตการปกครองจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ.2542.....	148
ตารางที่ 4.2	แสดงการใช้ที่ดินของจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ.2531.....	151
ตารางที่ 4.3	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและโครงสร้างการผลิต ของจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ.2537-2543(ตามราคาปี2537).....	155
ตารางที่ 4.4	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเปรียบเทียบ ของจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ.2537-2543(ราคาคงที่ปี 2537).....	156
ตารางที่ 4.5	แสดงความหนาแน่นรายอำเภอของจังหวัดพิษณุโลกปี พ.ศ.2543.....	157
ตารางที่ 4.6	แสดงการเปลี่ยนแปลงจำนวนความหนาแน่นประชากร รายอำเภอในจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ.2539 และ พ.ศ.2543.....	159
ตารางที่ 4.7	แสดงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับการพัฒนาเมืองพิษณุโลก.....	162
ตารางที่ 4.8	แสดงรายได้เทศบาลเมืองพิษณุโลก.....	169
ตารางที่ 4.9	แสดงรายได้ปี พ.ศ.2540ของตำบลในพื้นที่ศึกษาระดับชุมชนเมือง.....	169
ตารางที่ 4.10	แสดงจำนวนประชากรและความหนาแน่นรายตำบลในพื้นที่ศึกษา.....	171
ตารางที่ 4.11	แสดงการเปลี่ยนแปลงประชากรรายตำบลในพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2539-2543.....	173
ตารางที่ 4.12	แสดงราคาที่ดินเฉลี่ยในพื้นที่ต่างๆของเมืองพิษณุโลกปี พ.ศ.2540.....	183
ตารางที่ 4.13	แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการกับชุมชนเมือง.....	197
ตารางที่ 5.1	แสดงรายชื่อหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลางจังหวัด พิษณุโลกและใกล้เคียง.....	201
ตารางที่ 5.2	แสดงรายชื่อหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณข้างเคียงสนามกีฬาจังหวัด พิษณุโลก (หัวรอ).....	208
ตารางที่ 5.3	แสดงรายชื่อหน่วยงานราชการ ที่ตั้งกระจายอยู่ในตัวเมืองพิษณุโลก (กลุ่ม C).....	211
ตารางที่ 5.4	แสดงรายชื่อหน่วยงานราชการ ที่ตั้งกระจายอยู่บริเวณชานเมือง(กลุ่ม D).....	214

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 5.5 แสดงรายชื่อหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่นอกเมืองบริเวณ อ.วังทอง (กลุ่ม E)	217
ตารางที่ 5.6 แสดงสีที่ใช้แสดงสังกัดกระทรวง	222
ตารางที่ 5.7 แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้แทนสายงาน	222
ตารางที่ 5.8 แสดงสังกัดและสายงานของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลาง (กลุ่ม A)	223
ตารางที่ 5.9 แสดงสังกัดและสายงานหน่วยงานราชการที่ตั้งอยู่ในบริเวณข้างเคียง สนามกีฬาจังหวัดพิษณุโลก ต.หัวรอ (กลุ่ม B)	227
ตารางที่ 5.10 แสดงสังกัดและสายงานของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในตัวเมืองพิษณุโลก (กลุ่ม C)	230
ตารางที่ 5.11 แสดงรายชื่อหน่วยงานราชการ ที่ตั้งกระจายอยู่บริเวณชานเมือง (กลุ่ม D)	232
ตารางที่ 5.12 แสดงสังกัดและสายงานของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่นอกเมืองบริเวณ อ.วังทอง (กลุ่ม E)	235
ตารางที่ 5.13 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลาง (กลุ่ม A)	242
ตารางที่ 5.14 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลาง (กลุ่ม B)	243
ตารางที่ 5.15 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลาง (กลุ่ม C)	247
ตารางที่ 5.16 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลาง (กลุ่ม D)	249
ตารางที่ 5.17 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลาง (กลุ่ม E)	251
ตารางที่ 5.18 แสดงสัดส่วนเขตที่อยู่อาศัยของประชาชนในการเดินทาง มาติดต่อหน่วยงานราชการ	268
ตารางที่ 5.19 แสดงสัดส่วนรูปแบบการเดินทาง มาติดต่อหน่วยงานราชการของประชาชน	269

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 5.20 แสดงสัดส่วนระยะทางในการเดินทาง	
มาติดต่อหน่วยงานราชการของประชาชน.....	269
ตารางที่ 5.21 แสดงสัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพ	
ในการให้บริการของหน่วยงานราชการ.....	270
ตารางที่ 5.22 แสดงสัดส่วนเขตที่อยู่อาศัยของข้าราชการในเมืองพิษณุโลก.....	271
ตารางที่ 5.23 แสดงสัดส่วนลักษณะบ้านพักของข้าราชการในเมืองพิษณุโลก.....	272
ตารางที่ 5.24 แสดงสัดส่วนระยะเวลาในการเดินทางของข้าราชการ	
จากที่พักถึงที่ทำงาน.....	272
ตารางที่ 5.25 แสดงสัดส่วนรูปแบบการเดินทางของข้าราชการในเมืองพิษณุโลก.....	273
ตารางที่ 5.26 แสดงสัดส่วนระยะทางจากบ้านพักของข้าราชการถึงที่ทำงาน.....	273
ตารางที่ 5.27 แสดงสัดส่วนคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการ	
ในหน่วยงานราชการเมืองพิษณุโลก.....	274
ตารางที่ 5.28 แสดงการจำแนกหน่วยงานราชการ ตามสังกัด กระทรวง,	
ส่วนราชการ และลักษณะงาน.....	302
ตารางที่ 5.29 แสดงสัดส่วนร้อยละส่วนราชการในเมืองพิษณุโลก.....	312
ตารางที่ 5.30 แสดงสัดส่วนร้อยละ สังกัดกระทรวงหน่วยงานราชการในเมืองพิษณุโลก.....	312
ตารางที่ 5.31 แสดงสัดส่วนร้อยละ สายงานตามนโยบาย	
ของหน่วยงานราชการในเมืองพิษณุโลก.....	313
ตารางที่ 5.32 แสดงจำนวนและสัดส่วนสายงานหน่วยงานราชการในแต่ละกลุ่ม.....	314
ตารางที่ 5.33 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ	
ที่ตั้งอยู่บริเวณศาลากลางจังหวัด (กลุ่ม A).....	315
ตารางที่ 5.34 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ	
ที่ตั้งอยู่บริเวณสนามกีฬาจังหวัด (กลุ่ม B).....	317
ตารางที่ 5.35 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ	
ที่ตั้งกระจายอยู่ในเมือง (กลุ่ม C).....	318
ตารางที่ 5.36 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ	
ที่ตั้งกระจายอยู่บริเวณชานเมือง (กลุ่ม D).....	319

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 5.37 แสดงระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่นอกเมืองบริเวณ อ.วังทอง (กลุ่ม E).....	320
ตารางที่ 5.38 แสดงสัดส่วนการติดต่อประสานงานระหว่าง หน่วยงานราชการในแต่ละกลุ่ม.....	321
ตารางที่ 5.39 แสดงสัดส่วนจำนวนประชากรที่มาติดต่อ หน่วยงานราชการในแต่ละกลุ่ม.....	321
ตารางที่ 5.40 แสดงสัดส่วนจำนวนข้าราชการในหน่วยงานราชการในแต่ละกลุ่ม.....	321

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ 2.1 แสดงกรอบแนวความคิดการวิจัย	29
แผนภูมิ 5.1 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการ ที่ตั้งกระจายในเมืองพิษณุโลก ทั้ง 5 กลุ่ม	253
แผนภูมิ 5.2 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชน ที่ตั้งกระจายในเมืองพิษณุโลก ทั้ง 5 กลุ่ม	266

สารบัญแผนที่

แผนที่ 3.1 แสดงชุมชนเมืองในแคว้นสุโขทัย.....	53
แผนที่ 3.2 แสดงตำแหน่งชุมชนโบราณรัฐสุโขทัย	53
แผนที่ 3.3 แสดงชุมชนบริเวณลุ่มน้ำน่านและลำน้ำต่างๆ.....	53
แผนที่ 3.4 แสดงร่องรอยแนวถนนโบราณ คูเมือง กำแพงเมือง ที่ขยายออกจากตัวเมือง ไปจนถึงบริเวณทะเลแก้ว	56
แผนที่ 3.5 แสดงพื้นที่ลุ่มทางตะวันออก.....	67
แผนที่ 3.6 แผนที่เมืองสองแควฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน	67
แผนที่ 3.7 แสดงการแบ่งเขตมณฑลเทศาภิบาลในสมัย สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ.....	77
แผนที่ 3.8 แผนที่เมืองพิษณุโลก พ.ศ. 2444 ใ้พระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์.....	77
แผนที่ 3.9 เมืองพิษณุโลก พ.ศ.2446 มีรูปร่างเป็นแนวยาว ขนานกับแม่น้ำน่าน ในแนวเหนือใต้.....	83
แผนที่ 3.10 การขยายตัวของเมืองพิษณุโลก หลังมีสถานีรถไฟ (พ.ศ.2450) ทางฝั่งตะวันออกของเมือง.....	83
แผนที่ 3.11แสดงรูปร่างเมืองพิษณุโลก พ.ศ.2482	87
แผนที่ 3.12แสดงการใช้ที่ดินช่วง พ.ศ.2446-2482.....	87
แผนที่ 3.13 แสดงถนน ชุมชนและสถานที่สำคัญของเมืองพิษณุโลก ช่วง2475-2482.....	91
แผนที่ 3.14 แสดงสถานที่สำคัญของเมืองพิษณุโลกช่วงสงครามอินโดจีน.....	96
แผนที่ 3.15 แสดงชุมชนเมืองพิษณุโลกช่วงสงครามอินโดจีนพ.ศ.2484-2488.....	100
แผนที่ 3.16 แสดงชุมชนเมืองพิษณุโลกช่วงหลังเหตุการณ์ไฟไหม้เมือง.....	104
แผนที่ 3.17 แสดงชุมชนเมืองพิษณุโลกช่วงปี พ.ศ.2518.....	107
แผนที่ 3.18 แสดงชุมชนเมืองพิษณุโลกช่วงปี พ.ศ.2527.....	110
แผนที่ 3.19 แสดงชุมชนเมืองพิษณุโลกช่วงปี พ.ศ.2534.....	114
แผนที่ 3.20 แสดงชุมชนเมืองพิษณุโลกช่วงปี พ.ศ.2539.....	118
แผนที่ 4.1 แสดงเขตการปกครองจังหวัดพิษณุโลก.....	147
แผนที่ 4.2 แสดงลักษณะภูมิประเทศจังหวัดพิษณุโลก.....	149

สารบัญแนที่(ต่อ)

แผนที่ 4.3 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก.....	152
แผนที่ 4.4 แสดงเส้นทางคมนาคมจังหวัดพิษณุโลก.....	153
แผนที่ 4.5 แสดงพื้นที่ศึกษาบริเวณพิษณุโลก.....	166
แผนที่ 4.6 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับชุมชนเมืองพิษณุโลก.....	198
แผนที่ 5.1 แสดงที่ตั้งหน่วยงานราชการบริเวณกลุ่มศาลากลางจังหวัด (กลุ่ม A).....	203
แผนที่ 5.2 แสดงที่ตั้งหน่วยงานราชการบริเวณกลุ่มสนามกีฬาจังหวัด (กลุ่ม B).....	209
แผนที่ 5.3 แสดงที่ตั้งหน่วยงานราชการที่กระจายอยู่ในตัวเมือง (กลุ่ม C).....	212
แผนที่ 5.4 แสดงที่ตั้งหน่วยงานราชการที่กระจายตัวอยู่บริเวณชานเมือง (กลุ่ม D).....	215
แผนที่ 5.5 แสดงที่ตั้งหน่วยงานราชการที่ตั้งอยู่นอกเมืองบริเวณอ.วังทอง (กลุ่ม E).....	218
แผนที่ 5.6 แสดงที่ตั้งหน่วยงานราชการที่กระจายอยู่ในเมืองพิษณุโลก.....	219
แผนที่ 5.7 แสดงสังกัดและสายงานหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่บริเวณกลุ่มศาลากลางจังหวัด(กลุ่ม A).....	225
แผนที่ 5.8 แสดงสังกัดและสายงานหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่บริเวณสนามกีฬาจังหวัด (กลุ่ม B).....	228
แผนที่ 5.9 แสดงสังกัดและสายงานหน่วยงานราชการ ที่ตั้งกระจายอยู่ในเมือง (กลุ่ม C).....	231
แผนที่ 5.10 แสดงสังกัดและสายงานหน่วยงานราชการ ที่ตั้งกระจายอยู่ชานเมือง (กลุ่ม D).....	233
แผนที่ 5.11 แสดงสังกัดและสายงานหน่วยงานราชการ ที่ตั้งอยู่นอกเมืองบริเวณอ.วังทอง (กลุ่ม E).....	236
แผนที่ 5.12 แสดงสังกัดและสายงานหน่วยงานราชการทั้งหมด.....	237
แผนที่ 5.13 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการทั้งหมด.....	241
แผนที่ 5.14 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการ(กลุ่ม A).....	244
แผนที่ 5.15 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการ(กลุ่ม B).....	246

สารบัญแผนที่(ต่อ)

แผนที่ 5.16 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการ(กลุ่ม C).....	248
แผนที่ 5.17 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการ(กลุ่ม D).....	250
แผนที่ 5.18 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับหน่วยงานราชการ(กลุ่ม E).....	252
แผนที่ 5.19 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชนในเมืองพิษณุโลก.....	260
แผนที่ 5.20 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชน (กลุ่ม A).....	261
แผนที่ 5.21 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชน (กลุ่ม B).....	262
แผนที่ 5.22 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชน (กลุ่ม C).....	263
แผนที่ 5.23 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชน (กลุ่ม D).....	264
แผนที่ 5.24 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ กับประชาชน (กลุ่ม E).....	265

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ 2.1 แสดงทฤษฎีวงกลม (Concentric Theory).....	14
ภาพประกอบ 2.2 แสดงทฤษฎีรูปสี่เหลี่ยม(Sector Theory).....	15
ภาพประกอบ 2.3 แสดงทฤษฎีหลายศูนย์กลาง(Multiple Nuclei Theory).....	16
ภาพประกอบ 2.4 แสดงรูปแบบการใช้ที่ดินภายในเมืองตามลักษณะ การจัดทำผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต ของผังเมืองรวม.....	19
ภาพประกอบ 3.1 ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณาราม จ.พระนครศรีอยุธยา ครั้งมหาสงครามยุทธหัตถี.....	40
ภาพประกอบ 3.2 แผนที่เมืองพิษณุโลกในตำราพิชัยสงคราม.....	41
ภาพประกอบ 3.3 พระราชพิธีหลวงเมื่อคราวรัชกาลที่ 5 เสด็จมณฑลพิษณุโลกเมื่อ ร.ศ.120.....	46
ภาพประกอบ 3.4 แสดงขบวนแห่พระพุทธรชินราช(องค์จำลอง) ลงไปกรุงเทพฯ เมื่อ ร.ศ.120.....	46
ภาพประกอบ 3.5 ระบบการปกครองของไทยสมัยสุโขทัย.....	50
ภาพประกอบ 3.6 การปกครองส่วนท้องถิ่นสมัยสุโขทัย.....	51
ภาพประกอบ 3.7 แสดงซากโบราณสถานบริเวณวัดวิหารทองที่เหลือในปัจจุบัน.....	55
ภาพประกอบ 3.8 วิหารและเจดีย์วัดนางพญา.....	56
ภาพประกอบ 3.9 เจดีย์องค์ใหญ่วัดราชบูรณะ.....	56
ภาพประกอบ 3.10 บริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ.....	57
ภาพประกอบ 3.11 พระพุทธรชินราชวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ.....	57
ภาพประกอบ 3.12 บริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เมื่อ ร.ศ.120.....	57
ภาพประกอบ 3.13 เจดีย์ทรงดอกบัว สถาปัตยกรรมแบบสุโขทัยที่วัดเจดีย์ทอง.....	58
ภาพประกอบ 3.14 เจดีย์วัดอรุณฯ.....	58
ภาพประกอบ 3.15 ชาวเมืองพิษณุโลกต้อนรับข้าหลวงเทศาภิบาล.....	78
ภาพประกอบ 3.16 ที่ว่าการมณฑลพิษณุโลก.....	78
ภาพประกอบ 3.17 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม พ.ศ.2442.....	79
ภาพประกอบ 3.18 นักเรียนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม.....	79
ภาพประกอบ 3.19.พลตระเวนพิษณุโลก ออกตามล่าวัว ควาย ของราษฎรที่ถูกโจรปล้นกลับคืนมา.....	80

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ 3.20 ศาลมณฑลพิษณุโลก พ.ศ.2438.....	80
ภาพประกอบ 3.21 กรมบัญชาการมณฑลทหารบก พ.ศ. 2446.....	80
ภาพประกอบ 3.22 ชานชาลาสถานีรถไฟพิษณุโลก พ.ศ.2450.....	81
ภาพประกอบ 3.23 สถานีรถไฟหลังแรก ต่อมาถูกทำลายด้วยระเบิด ในสงครามโลกครั้งที่ 2.....	81
ภาพประกอบ 3.24 ทางหลวงสายพิษณุโลก - หล่มสัก.....	81
ภาพประกอบ 3.25 สะพานนเรศวร.....	81
ภาพประกอบ 3.26 สะพานนเรศวรเก่า พ.ศ. 2437.....	82
ภาพประกอบ 3.27 สะพานนเรศวรสร้างใหม่เมื่อ พ.ศ.2503.....	82
ภาพประกอบ 3.28 ภาพถ่ายทางอากาศในช่วงปี พ.ศ.2496.....	98
ภาพประกอบ 3.29 ภาพเหตุการณ์ไฟไหม้เมืองพิษณุโลก เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2500.....	102
ภาพประกอบ 3.30 ภาพเหตุการณ์ไฟไหม้เมืองพิษณุโลก เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2500.....	102
ภาพประกอบ 3.31 แสดงบริเวณพื้นที่อาคารที่ถูกไฟไหม้เมือง พ.ศ. 2500.....	103
ภาพประกอบ 3.32 บริเวณเมืองใหม่ อาคารคอนกรีตที่สร้างหลังถูกไฟไหม้เมือง.....	103
ภาพประกอบ 3.33 ภาพถ่ายทางอากาศเมืองพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2518.....	106
ภาพประกอบ 3.34 ภาพถ่ายทางอากาศเมืองพิษณุโลก ปี พ.ศ.2523.....	109
ภาพประกอบ 3.35 สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.....	111
ภาพประกอบ 3.36 วิทยาลัยอาชีวพิษณุโลก.....	111
ภาพประกอบ 3.37 ภาพถ่ายทางอากาศเมืองพิษณุโลก ปี พ.ศ.2538.....	113
ภาพประกอบ 3.38 การต่อเติมอาคารศาลากลางหลังใหม่ อาคาร 7 ชั้น ด้านหลังอาคาร 3 ชั้นเดิม.....	115
ภาพประกอบ 4.1 แสดงการแบ่งเขตการสำรวจราคาที่ดินของเทศบาล.....	183
ภาพประกอบ 4.2 แสดงทิศทางการขยายตัวของเมืองจากปัจจัยด้านต่างๆ.....	184
ภาพประกอบ 4.3 ประชาชนมาใช้พื้นที่หน้าศาลากลาง ในการออกกำลังกาย.....	188

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ 4.4 ประชาชนมาใช้พื้นที่หน้าศาลากลาง ในการออกกำลังกาย.....	188
ภาพประกอบ 4.5 สนามฟุตบอลหน้าศาลากลางจังหวัด.....	188
ภาพประกอบ 4.6 สนามเทนนิสหน้าศาลากลางจังหวัด.....	188
ภาพประกอบ 4.7 ลานเอนกประสงค์หน้าศาลากลางจังหวัด.....	188
ภาพประกอบ 4.8 พื้นที่ใช้เป็นสนามฟุตบอล.....	190
ภาพประกอบ 4.9 พื้นที่ว่างบริเวณกลุ่มB.....	190
ภาพประกอบ 4.10 ร้านค้าร้านอาหาร บริเวณกลุ่มB.....	190
ภาพประกอบ 4.11 ร้านตัดผมบริเวณกลุ่ม B.....	190
ภาพประกอบ 4.12 ตลาดบริเวณหน่วยงานราชการ ต.หัวรอ.....	190
ภาพประกอบ 4.13 ชุมชนรอบๆ ตลาด อ.บ.ต.....	190
ภาพประกอบ 4.14 ตลาด อ.บ.ต. หัวรอ.....	190
ภาพประกอบ 4.15 ร้านค้าผลิตภัณฑ์ตำบล.....	190
ภาพประกอบ 4.16 หมู่บ้านจัดสรร บริเวณ ต.หัวรอ.....	191
ภาพประกอบ 4.17 บ้านพักข้าราชการ.....	191
ภาพประกอบ 4.18 ร้านค้าและบริการบริเวณ ต.หัวรอ.....	191
ภาพประกอบ 4.19 ศูนย์การค้าปทุมทอง.....	192
ภาพประกอบ 4.20 บริเวณหน้าสำนักงานเกษตรจังหวัด.....	192
ภาพประกอบ 4.21 สามแยกไฟแดง บริเวณ ส.น.ง.เษตรจังหวัด.....	192
ภาพประกอบ 4.22 การจราจรแออัดบริเวณสถานีรถไฟพิษณุโลก.....	192
ภาพประกอบ 4.23 ย่านตลาดหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก.....	192
ภาพประกอบ 4.24 ย่านการค้าบริเวณตลาดสถานีรถไฟ.....	192
ภาพประกอบ 4.25 ตลาดบริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธรพิษณุโลก.....	192
ภาพประกอบ 4.26 ถนนนเรศวร หน้าสถานีตำรวจ.....	193
ภาพประกอบ 4.27 สภาพการจราจรแออัดหน้าสถานีตำรวจ.....	193
ภาพประกอบ 4.28 ห้างสรรพสินค้าท็อปแลนด์อาเขต หน้าสถานีตำรวจ.....	193
ภาพประกอบ 4.29 รถโดยสารประจำทาง.....	193
ภาพประกอบ 4.30 รถโดยสารสองแถวที่ให้บริการในเมืง.....	193

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ 4.31 รถโดยสารที่ให้บริการต่างอำเภอ	194
ภาพประกอบ 4.32 สำนักงานขนส่งจังหวัดพิษณุโลก	194
ภาพประกอบ 4.33 ถนนลูกรังทางเข้าสำนักงานขนส่งจังหวัด	194
ภาพประกอบ 4.34 สภาพโดยรอบสำนักงานขนส่งจังหวัดพิษณุโลก	194
ภาพประกอบ 4.35 ร้านค้าและบริการบริเวณสำนักงานขนส่ง	194
ภาพประกอบ 4.36 สภาพถนนสายเลี้ยวเมืองพิษณุโลก-อุตรดิตถ์	195
ภาพประกอบ 4.37 สีแยกอินโดจีน.....	195
ภาพประกอบ 4.38 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม(ร.ร.ชาย 2) บริเวณแก่งใหญ่.....	195
ภาพประกอบ 4.39 สภาพพื้นที่โดยรอบ ร.ร.ชาย 2 บริเวณชานเมือง.....	195
ภาพประกอบ 4.40 บริเวณภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร.....	195
ภาพประกอบ 4.41 สนามกีฬามหาวิทยาลัยนเรศวร.....	195
ภาพประกอบ 4.42 ร้านคอนวีนีเยนสโตร์ภายในมหาวิทยาลัย	195
ภาพประกอบ 4.43 อาคารทาวเฮาส์บริเวณรอบมหาวิทยาลัย	196
ภาพประกอบ 4.44 อพาร์ทเมนต์บริเวณมหาวิทยาลัย	196
ภาพประกอบ 4.45 คลินิกและร้านขายยา.....	196
ภาพประกอบ 4.46 ตลาดนัดบริเวณ ต.วังทอง.....	196
ภาพประกอบ 4.47 ตลาดนัดขนาดเล็กบริเวณ ต.วังทอง.....	196
ภาพประกอบ 4.48 ตลาดนัดในชุมชน.....	196
ภาพประกอบ 4.49 รถโดยสารประจำทางสองแถวพิษณุโลก-วังทอง.....	196
ภาพประกอบ 5.1 อาคารศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก.....	204
ภาพประกอบ 5.2 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม	204
ภาพประกอบ 5.3 พระราชวังจันทน์.....	204
ภาพประกอบ 5.4 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	204
ภาพประกอบ 5.5 สำนักงานป่าไม้เขต.....	204
ภาพประกอบ 5.6 สำนักงานป่าไม้จังหวัด.....	204
ภาพประกอบ 5.7 สำนักงานอัยการจังหวัด.....	205

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ 5.8 ศาลแขวงพิษณุโลก.....	205
ภาพประกอบ 5.9 สำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์.....	205
ภาพประกอบ 5.10 สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา.....	205
ภาพประกอบ 5.11 สำนักงานพาณิชย์จังหวัด.....	205
ภาพประกอบ 5.12 ซากโบราณสถานบริเวณศาลากลางจังหวัด.....	205
ภาพประกอบ 5.13 แสดงกลุ่มหน่วยราชการกลุ่ม B.....	206
ภาพประกอบ 5.14 แสดงกลุ่มหน่วยงานราชการกลุ่ม B.....	206
ภาพประกอบ 5.15 โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก.....	206
ภาพประกอบ 5.16 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 2.....	206
ภาพประกอบ 5.17 ศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว.....	207
ภาพประกอบ 5.18 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	207
ภาพประกอบ 5.19 สถานแรกรับเด็กและเยาวชนจังหวัด.....	207
ภาพประกอบ 5.20 ศาลจังหวัดพิษณุโลก.....	207
ภาพประกอบ 5.21 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เขต 9.....	207
ภาพประกอบ 5.22 สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 9.....	207
ภาพประกอบ 5.23 บ้านพักข้าราชการบริเวณ ต.หัวรอ.....	207
ภาพประกอบ 5.24 บริเวณตลาด ต.หัวรอ.....	207
ภาพประกอบ 5.25 โรงพยาบาลพุทธชินราช.....	210
ภาพประกอบ 5.26 สำนักงานธนารักษ์จังหวัดพิษณุโลก.....	210
ภาพประกอบ 5.27 สำนักงานเกษตร จังหวัดพิษณุโลก.....	210
ภาพประกอบ 5.28 สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก.....	210
ภาพประกอบ 5.29 อนุสาวรีย์พระบรมจักรี หน้าเทศบาลฯ.....	210
ภาพประกอบ 5.30 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว.....	210
ภาพประกอบ 5.31 สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.....	210
ภาพประกอบ 5.32 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.....	210
ภาพประกอบ 5.33 สำนักงานองค์การโทรศัพท์.....	210
ภาพประกอบ 5.34 สถานีตรวจอากาศพิษณุโลก.....	213
ภาพประกอบ 5.35 ท่าอากาศยานพิษณุโลก.....	213

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ 5.36 สำนักงานปลัดสัตว์จังหวัด.....	213
ภาพประกอบ 5.37 ร.ร.พิษณุโลกพิทยาคม (แก่งใหญ่).....	213
ภาพประกอบ 5.38 สำนักงานขนส่งจังหวัด.....	213
ภาพประกอบ 5.39 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด.....	213
ภาพประกอบ 5.40 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พิษณุโลก.....	216
ภาพประกอบ 5.41 สถานีทดลองพืชไร่.....	216
ภาพประกอบ 5.42 ศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์ผึ้งที่ 2.....	216
ภาพประกอบ 5.43 ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 1 จ.พิษณุโลก.....	216
ภาพประกอบ 5.44 สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต2.....	216
ภาพประกอบ 5.45 ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 6.....	216